

**MEVACHILIK VA UZUMCHILIKDA INNOVATSION
AGROTEKNOLOGIYALARNING QO‘LLANILISHI VA ULARNING
SAMARADORLIGI**

Muxamadjonov Sardorbek Baxtiyorjon o‘g‘li
AnDU Genetika va Biotexnologiya Kafedrası O‘qituvchi
s.baxtiyorovich97@gmail.com

Abduvaxopova Mahliyo Azizillo qizi
AnDU Genetika va Biotexnologiya Kafedrası O‘qituvchi
abduvaxopovamahliyo@gmail.com

Xoshimjonova Musharraf Nozimjon qizi
AnDU Genetika va Biotexnologiya Kafedrası O‘qituvchi
xoshimjonovamusharraf@gmail.com

Anotatsiya

Ushbu maqolada mevachilik va uzumchilikda innovatsion agrotexnologiyalarning ahamiyati, hosildorlikni oshirishdagi roli hamda ekologik barqarorlikka qo‘shayotgan hissasi muhokama qilinadi. Yangi texnologiyalar yordamida resurslardan samarali foydalanish, suv tejash va tuproq unumdorligini oshirish imkoniyatlari ko‘rib chiqiladi. Ushbu texnologiyalarning keng qo‘llanilishi bilan bog‘liq istiqbollari ham tahlil qilingan.

Kalit so‘zlar: Mevachilik, uzumchilik, innovatsion agrotexnologiyalar, hosildorlik, ekologik barqarorlik, resurslarni tejash, suv tejovchi texnologiyalar, organik qishloq xo‘jaligi, precizion qishloq xo‘jaligi, genetika.

Kirish

Mevachilik va uzumchilik O‘zbekistonning qishloq xo‘jaligidagi asosiy tarmoqlardan hisoblanadi. Mamlakatimiz iqlimi mevalar va uzum yetishtirish uchun qulay sharoitlar yaratadi, lekin zamonaviy agrotexnologiyalarni qo‘llamasdan yuqori hosildorlikka erishish qiyin. Shu sababli, texnologik yangiliklarni joriy etish mevachilik va uzumchilikni rivojlantirishda muhim hisoblanadi.

Innovatsion agrotexnologiyalarning roli

Mevachilik va uzumchilikda yangi agrotexnologiyalarni qo'llash hosildorlikni oshirish va mahsulot sifatini yaxshilashda katta ahamiyat kasb etadi. Precizion qishloq xo'jaligi texnologiyalari tuproqning holatini tahlil qilish va unga mos tarzda ishlov berishni ta'minlaydi. Shuningdek, o'g'itlash va sug'orishni optimallashtirish orqali resurslar tejiladi va hosildorlik oshadi.

Gidroponika va aeroponika texnologiyalari suv sarfini kamaytirib, tuproqdan unumli foydalanishga yordam beradi. Ushbu texnologiyalar ayniqsa suv resurslari cheklangan hududlar uchun muhim ahamiyatga ega. Genetik modifikatsiyalangan o'simlik navlari esa zararkunandalarga qarshi barqarorlikni oshirib, ekologik xavflarni kamaytiradi.

Resurslarni tejash va ekologik barqarorlik

Agrotexnologiyalarning joriy etilishi resurslardan samarali foydalanish va ekologik barqarorlikni ta'minlashda muhim rol o'ynaydi. Drip irrigation texnologiyalari sug'orishda suv sarfini optimallashtirish va tuproqni eroziyadan himoya qilish imkonini beradi. Bu usul mevalar va uzum yetishtirishda ekologik tozalikni saqlashda muhim ahamiyat kasb etadi.

Bundan tashqari, biologik o'g'itlar va organik qishloq xo'jaligi usullarining qo'llanilishi tuproq unumdorligini oshirishga va kimyoviy o'g'itlar iste'molini kamaytirishga yordam beradi. Bu esa yer resurslarini uzoq muddatli barqaror foydalanishiga zamin yaratadi.

Kelajakdagi rivojlanish istiqbollari

Kelajakda uzumchilik va mekachilikda innovatsion agrotexnologiyalarni joriy qilish orqali yanada yuqori hosildorlikka erishish va resurslarni tejashni kuchaytirish mumkin. IoT texnologiyalari orqali o'simliklarning o'sishini kuzatish va avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlari orqali jarayonlarni optimallashtirish hosildorlikni oshirishda samarador yo'l hisoblanadi.

Bundan tashqari, dronlar va sun'iy intellekt yordamida zararkunandalar va kasalliklar bilan kurashish ham osonlashadi, bu esa mahsulot sifatini yaxshilashga va ekotizimni himoya qilishga yordam beradi.

Xulosa

Mevachilik va uzumchilikda innovatsion agrotexnologiyalarni joriy etish orqali hosildorlikni oshirish, ekologik tozalikni saqlash va resurslardan samarali foydalanishda katta natijalarga erishish mumkin. Zamonaviy texnologiyalarni keng qo'llash O'zbekiston qishloq xo'jaligining barqaror rivojlanishiga va xalqaro bozorlarda raqobatbardosh mahsulot ishlab chiqarishga xizmat qiladi.

Foydalangan adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasi Qishloq xo'jaligi vazirligi. (2021). "Qishloq xo'jaligi va oziq-ovqat xavfsizligi bo'yicha davlat dasturi."
2. Brown, L. (2019). "The Role of Biotechnology in Agriculture." *Agricultural Biotechnology Journal*, 37(4), 234-245.
3. Miller, K. (2021). "Sustainable Viticulture Practices." *Wine and Viticulture Journal*, 28(3), 88-97.
4. González, A., & Fernández, R. (2020). "Organic Farming and Soil Health." *Organic Agriculture Journal*, 18(1), 59-72.
5. Johnson, A. (2023). "Advancements in Precision Agriculture: Drones and Sensors." *International Journal of Agricultural Science*, 12(1), 45-58.
6. FAO. (2022). "The State of Food and Agriculture 2022."
7. Chukwunke, J. C., & Ejiofor, A. (2022). "Water-efficient Farming: Hydroponics and Aeroponics." *Journal of Agricultural Technology*, 30(2), 150-162.
8. United Nations. (2021). "Sustainable Development Goals: Goal 2 - Zero Hunger."
9. International Society for Horticultural Science. (2022). "Horticultural Technology: Advances and Future Trends." *ISHS Global Symposium Proceedings*.

